

Datum

2018-11-12

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2018-792

Yttrande

Till

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss från Socialdepartementet - God och nära vård - En primärvårdsreform (SOU 2018:39) S2018/03436/FS

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Yttrande

Malmö stad är positiv till intentionerna i förslaget om en nationell plan för en god och nära vård. Men bilden av framtidens primärvård och dess uppdrag (som har kompletterats med kommunala delar) behöver utvecklas ytterligare vad gäller kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänst samt resurs- och ansvarsfördelning.

Nationell plan för god och nära vård

En gemensam mål- och färdplan som visar helheten av landstingens och kommunernas hälso- och sjukvård och omsorg mot en nära vård är ett bra förslag. Malmö stad är sammantaget positiv till delbetänkandet som anses stämma väl överens med den vård och omsorg som bedrivs av Malmö stad i nära samarbete med Region Skåne.

Förslaget ställer krav på samordning mellan kommuner och landsting. Samverkan mellan Malmö stad och Region Skånes gemensamma mobila vårdteam som ger vård till svårt sjuka kvinnor och män i deras hem är ett gott exempel.

En utvidgad primärvård som innebär att allt sjukare patienter (exempelvis multisjuka äldre) behandlas i hemmet och inom primärvården riskerar resultera i utökad ansvar för den kommunala hälso- och sjukvården.

Malmö stad anser att bilden behöver utvecklas vidare av kommunal hälso-och sjukvård och omsorg. Grund-, samordnings- och akutuppdrag samt kompetenskrav behöver bli tydligare i vidare utredning av framtidens primärvård. I synnerhet för patienter med komplexa behov och särskilt gällande kommunernas ansvar och roller. Kommunernas inflytande i nationella råd är av stor betydelse för arbetet med fördjupad samverkan med patienten i fokus.

Det behövs primärvård med psykiatrisk kompetens, såväl vuxen- som barn- och ungdomspsykiatri samt tillräckliga resurser för att snabbare erbjuda hälsoundersökningar för nyanlända.

Finansiering av den kommunala primärvården måste beaktas och oavsett hur hälso- och sjukvården organiseras är det avgörande att förändringar går i takt och att resurser fördelas i rätt tid och i tillräcklig mängd så att förändrat uppdrag inte blir övermäktigt.

Det är även av vikt att säkra att eventuell utökad vård i hemmet inte leder till större vårdansvar för anhöriga.

En stark primärvård som utgångspunkt för ökad närhet till patienten

Det föreslås definition av primärvård reglerad i förordning. Att reglera primärvårdens uppdrag är bra förslag som kan bidra till jämlika förhållanden men Malmö stad anser att vidare utredning behöver fördjupa det kommunala ansvaret och hur det kommunala självstyret påverkas.

Definition och praktisk innebörd av begreppet tillgänglighet behöver klargöras liksom att tillgänglighet har nära samband till kunskap.

Malmö stad delar utredningens intention om primärvårdens stödjande uppdrag men det behövs mer information om vad som ingår i de rådgivande och stödjande tjänsterna. Utredningen har särskilt fokus på äldre, personer med psykisk ohälsa och talar även om tilläggsuppdrag. Malmö stad anser de identifierade grupperna är viktiga men uppmärksamhet bör riktas till fler grupper som riskerar ojämlik vård.

Det har från olika håll, senast från SKL 2018, identifierats att personer med funktionsnedsättningar har/upplever sämre hälsa. Denna grupp är sårbar med stort behov av kontinuitet och samordning i vården och det finns behov av ökade kunskaper och samordnade insatser. Det behöver beaktas tid, stöd, förberedelser och inte minst personalkompetens i samband med medicinska kontakter inom denna grupp. Samarbete som även avser kompetensförsörjning, forskning och utveckling är viktiga beståndsdelar i fråga om patienters vård.

Malmö stad anser att utredningen behandlar barnperspektivet. Men bör i vidare utredning fästa särskilt fokus på jämlik hälsa hos alla barn inklusive familjehemsplacerade, ensamkommande eller socialt utsatta barn.

Förslag om att primärvården ska samordna patientens kontakter är bra men det bör tydligare belysas hur/var ansvaret bör ske. Exempelvis försvåras samordning av vårdinsatser utan gemensam läkemedelslista och journalsystem mellan olika vårdgivare.

Det vore önskvärt med en tydliggjord definition av begreppet egenvård som kan tolkas på olika sätt av olika professioner och vårdgivare. Det behövs även tydliggörande om hur egen-

vård ska fungera för de som bor på hem för vård och boende (HVB) och om stödet från primärvården, som idag saknas gällande förskrivna läkemedel.

Malmö stad anser liksom utredningen att det förebyggande arbetet är viktigt och att området ytterligare behöver tydliggöras i förhållande till jämlik nationell utveckling med vårdval. Gällande primärvårdens förebyggande och rehabiliterande arbete är det viktigt att i vidare utredning behandla gränslandet inom primärvården kring rehabilitering så att ansvaret tydliggörs mellan kommuner och specialistvård. Rehabiliterande insatser är ett växande område inom kommunernas hälso- och sjukvård som bör ytterligare belysas. Inom detta område kan oklara uppdrag och ansvarsområden leda till att insatser inte når individer med behov av sådana insatser.

Utredningens förslag om enhetligare ersättningssystem och förfrågningsunderlag är viktigt, men Malmö stad ser risker med att jämlika villkor kan förloras utan nationell reglering. Utredningens förslag utan krav på att tillhandahålla samtliga kompetenser i Vårdval Primärvård kan riskera fragmentisering och försämring gällande såväl teamarbete som tillgänglighet.

Kontinuitet i primärvården

Det är ett bra förslag att specialistläkare i primärvården har föreslagen kompetens. För målgrupper som berörs av flera läkarkontakter underlättas vardagen av personlig kontinuitet. Kontinuitet för den enskilde patienten bör dock även kunna tillgodoses av andra legitimerade yrkesgrupper i vården, inte minst med tanke på rådande kompetenstillgång och bristyrken. Snarare bör rätt kompetens hos den som är fast vårdkontakt vara avgörande. Förslag om ett tak för listade patienter kan riskera att begränsa tillgängligheten för den enskilde.

Ändamålsenlig administration

Det är viktigt med ändamålsenlig intygshantering men det kan krävas samverkan mellan kommuner och landsting/regioner för likriktning och jämlikhet för befolkningen och Malmö stad ser fram emot att ämnet behandlas ytterligare i kommande utredning. Angående signering i patientjournal förordar Malmö stad att istället för lägre krav att hälso- och sjukvårdens professioner utvecklar kunskap om vad som faktiskt ska dokumenteras och signeras.

Slutligen anser Malmö stad att arbetet med ändamålsenliga IT-stöd i hälso- och sjukvården behöver intensifieras.

Ordförande

.....
Katrin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....